

हास्तिनम् N. of Hastinapura, q. v. -a. Having the depth of an elephant (as water); सरस्तले हास्तिनम् Dk. 2. 7.

हाह (हा) लम् Deadly poison.

हाहवः A kind of hell.

हाहस् m. A Gandharva.

हाहा m. N. of a Gandharva; हा हेति गायन् यदशोचि तेन नाम्नापि हाहा हरिगायनोऽभूत् N. 2. 27; हाहाहूहूभ्यां त्वा गन्धर्वाभ्यां परिदामि Kaus. 7. 56. 13. -ind. An exclamation denoting pain, grief or surprise, (it is simply हा repeated for the sake of emphasis; see हा); हा हा देवि स्फुटति हृदयं ध्वंसते देहबन्धः U. 3. 38. -Comp. -कारः 1 a grief, lamentation, loud wailing. -2 the din or uproar of battle. -रवः the cry हाहा.

हि ind. (Never used at the beginning of a sentence) It has the following senses:—1 For, because (expressing a strict or logical reason); अग्निरिहास्ति धूमो हि दूरयते G. M.; R. 5. 10. -2 Indeed, surely; देव प्रयोगप्रधानं हि नाव्यशास्त्रम् M. 1; न हि कमलिनीं दृष्ट्वा प्राहमवेक्षते मतल्गजः M. 3. -3 For instance, as is well known; प्रजानामेव भूल्यर्थं स ताभ्यो बलिप्रदीत् । सहस्रगुणसुत्स्रष्टुमादत्ते हि रसं रविः R. 1. 18. -4 Only, alone (to emphasize an idea); मूढो हि मदननायास्यते K. 155. -5 Sometimes it is used merely as an expletive.

हि 5 P. (हिनेति, हित; caus. हाययति; desid. जिघोषति) 1 To send forth, impel. -2 To cast, throw, discharge, shoot; गदा शक्रजिता जिघे Bk. 14. 36. -3 To excite, incite, urge. -4 To promote, further. -5 To gratify, please, exhilarate. -6 To go or proceed. -7 To forsake, abandon; सर्वेषु भूतेष्वधिपज्ञमीशं यजस्व योगेन च कर्म हिन्वन् Bhāg. 7. 10. 12.

हिस् 1, 7 P., 10 U. (हिसति, हिनस्ति, हिंसयति-ते, हिंसित) 1 To strike, hit. -2 To hurt, injure, harm; दीर्घो बुद्धिमतो बाहू स ताभ्यां हन्ति हिंसितः Pt. 1. 307. -3 To afflict, torment; हिनस्ति प्रत्यङ्गं ज्वर इव गरीयानित इतो Mā. 2. 1. -4 To kill, slay, destroy completely; कीर्तिं सूते दुष्कृतं या हिनस्ति U. 5. 31; R. 8. 45; न हिनस्त्यात्मनात्मानं ततो याति परा गतिम् Bg. 13. 28; Bk. 6. 38; 14. 57; 15. 78.

हिसक a. [हिस्-शुल्] 1 Injurious, noxious, hurtful. -2 Hostile. -3 Ferocious, savage. -कः 1 A savage animal, a beast of prey. -2 An enemy. -3 A Brāhmaṇa skilled in the Atharvaveda.

हिसनम्, -ना [हिस्-ल्युट्] Striking, hurting, killing; बर्जयेत् ... प्राणिनां चैव हिसनम् Ms. 2. 177; 10. 48; Y. 1. 33.

हिसनीय a. To be hurt or killed; पित्र्ये दैवे च कर्मणि आद्धादौ पशवो हिसनीया नान्यत्रेति मनुरभिहितवान् Kull. on Ms. 5. 41.

हिंसा [हिस्-अ] 1 Injury, mischief, wrong, harm, hurt (said to be of three kinds:—कायिक 'personal', वाचिक 'verbal' and मानसिक 'mental'); अहिंसा परमो धर्मः. -2 Killing, slaying, destruction; गान्धर्वमादत्स्व यतः प्रयोजुर्न चारिहिंसा विजयश्च हस्ते R. 5. 57; 3. 313; Ms. 10. 63. -3 Robbery, plunder. -Comp. -आत्मक a. injurious, destructive. -कर्मण n. 1 any hurtful or injurious act. -2 magic used to effect the ruin or injury of an enemy. (=अभिचार q. v.). -प्राणिन् m. a noxious animal. -प्राय a. generally injurious; हिंसाप्रायां पराधीनां कृषिं यत्नेन बर्जयेत् Ms. 10. 83. -रत a. delighting in mischief; हिंसारतश्च यो नित्यं नेहासौ सुखमेधते Ms. 4. 170; also हिंसाविहार in this sense. -रुचि a. intent on or delighting in mischief; व्याघ्राघ्रात-सृगौकृपाकुलमुगन्यायेन हिंसारुचेः Mā. 5. 29. -समुद्भव a. arising from injury.

हिंसारुः 1 A tiger. -2 Any noxious animal.

हिंसालु [हिंसा अस्त्यर्थे आळ] 1 Injurious, mischievous, hurtful. -2 Murderous. -m. A mischievous or savage dog (हिंसालुक also).

हिंसित a. Injured, hurt. -तम् Injury, hurt.

हिंसीनः A savage animal, beast of prey.

हिंसीरः [हिस्-ईरन् Up. 5. 22] 1 A tiger. -2 A bird (खग). -3 A mischievous fellow.

हिंस्य a. Liable to be injured or killed; मधुपर्के च यज्ञे च पितृदेवतकर्मणि । अत्रैव पशवो हिंस्या नान्यत्रेत्यब्रवीन्मनुः ॥ Ms. 5. 41; R. 2. 57.

हिंस्र a. [हिस्-र्] Injurious, noxious, mischievous, hurtful, murderous; व्याधिता वाधिबेतव्या हिंस्रार्थी च सर्वदा Ms. 9. 80; 12. 56. -2 Terrible. -3 Cruel, fierce, savage. -स्रः 1 A fierce animal, beast of prey; सा दुष्प्रधर्षा मनसापि हिंस्रैः R. 2. 27. -2 A destroyer. -3 N. of Śiva. -4 N. of Bhīma. -5 A man who delights in injuring living creatures; Ms. 3. 164. -स्रम् Cruelty; Ms. 1. 29. -Comp. -जन्तुः, -पशुः a beast of prey. -यन्त्रम् 1 a trap. -2 a mystical text used for malevolent purposes.

हिंस्रकः A savage or noxious animal, a beast of prey.

हिंसा 1 A vein, nerve. -2 Spikenard (जयामांसि). -3 The Guñja plant; L. D. B. -4 A kind of grain (गवेषु); L. D. B. -5 Fat.

हिक्क् I. 1 U. (हिकिति-ते, हिकित) 1 To make an indistinct or inarticulate sound. -2 To hiccough. -II. 10 A. (हिकियते) To hurt, injure, kill.

हिकिका, हिकितम्, हिक्का 1 An indistinct sound. -2 Hiccough; शुक्रानामपि सर्वेषां हिकिका प्रोच्यते ज्वरः Mb. 12. 283. 55. -3 (हिक्का) An owl.